

Nytt legemiddel? Hvordan bør det brukes strategisk? Og tar vi lærdom av historien?

Petter Arnesen, Norsk Industri

FHF sin nasjonale konferanse på forebygging og kontroll av lakselus
Trondheim 22-24 januar 2018

Tall og fakta Norsk Industri

- 2 500 medlemsbedrifter, med over 126 000 ansatte i bedriftene
- Bedrifter innenfor over 20 ulike bransjer, blant disse havbruksleverandører og sjømatbedrifter
- Den største landsforeningen i NHO-systemet

Foto: Monica Kleitun

Gode innspill fra Super-Nils

- Skal man klare å bekjempe noen må man ha historien med seg
- Ikke bare det vi blir fortalt eller det vi har hørt før som er alternativer
- Etablere forsvar
- Vi må evne å se oss selv utenfra

Utgangspunktet

- Det forventes at forvaltningen i Norge er kunnskapsbasert og at hensynet til miljø, fiskehelse/velferd, mm. ivaretas på en god måte
- En økologisk bærekraftig produksjon er avgjørende for vårt omdømme som sjømatprodusent. Kravene til bærekraft blir enda tøffere i fremtiden
- Skal vekstambisjonene nås (5x innen 2050) må norsk laks fremstå som en bærekraftsvinner
- Laks kjøpes av velutdannede og bevisste forbrukere som vil benytte sin forbrukermakt mot oss dersom de tror at lakseoppdrett er negativt for miljøet

VEIKART FOR HAVBRUKSNÆRINGEN

SUNN VEKST

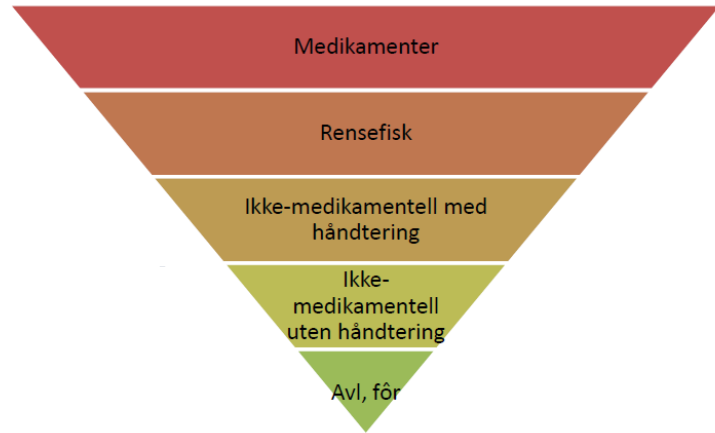
Salgsargumenter for norsk laks

- 📍 Sunn Fisk
- 📍 Sunn Mat
- 📍 Sunt Miljø

Behov for strategisk bruk av lusemidler

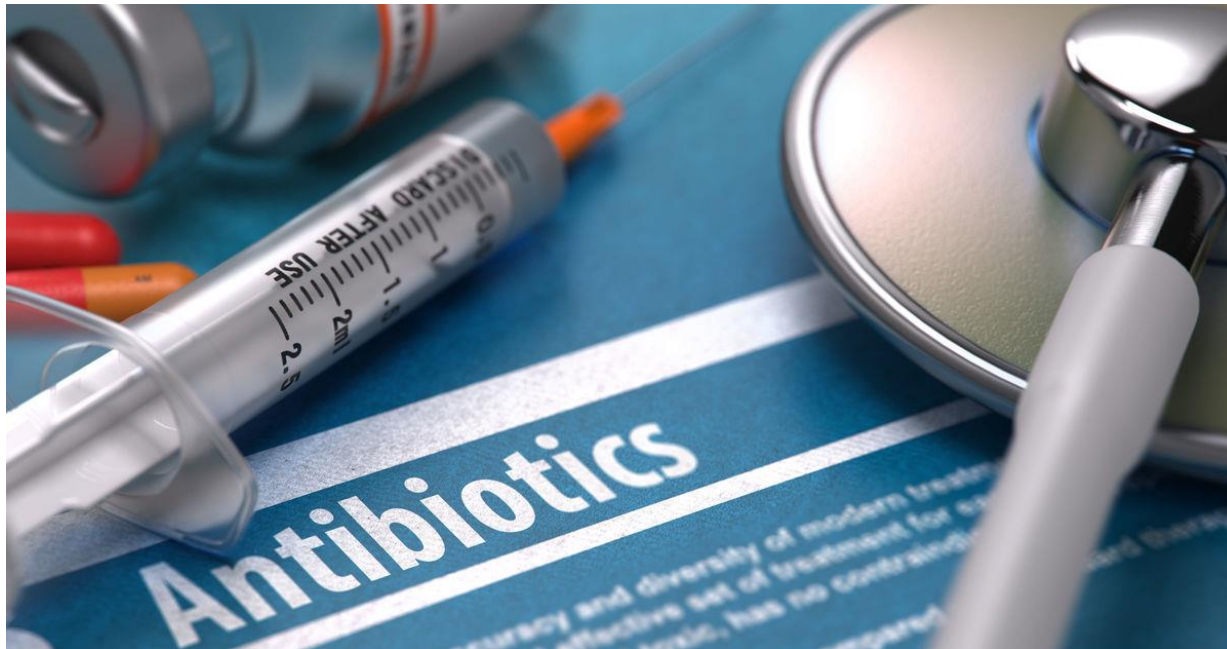
"At det var vanskelig å finne lokaliteter der lakselusa var 100% følsom mot pyretroider viser at seleksjon mot disse midlene allerede har kommet langt. ***Dette underbygger viktigheten av en strategi mot lakselus der medikamentell behandling bare benyttes svært strategisk. Hvis hele næringen tar hensyn til disse resultatene vil det få stor nytteverdi ved at eksisterende og nye lusemidler vil kunne benyttes strategisk i det løpende arbeidet med kontroll av lakselus.***"

- Kjell Maroni, fagsjef havbruk og miljø i FHF

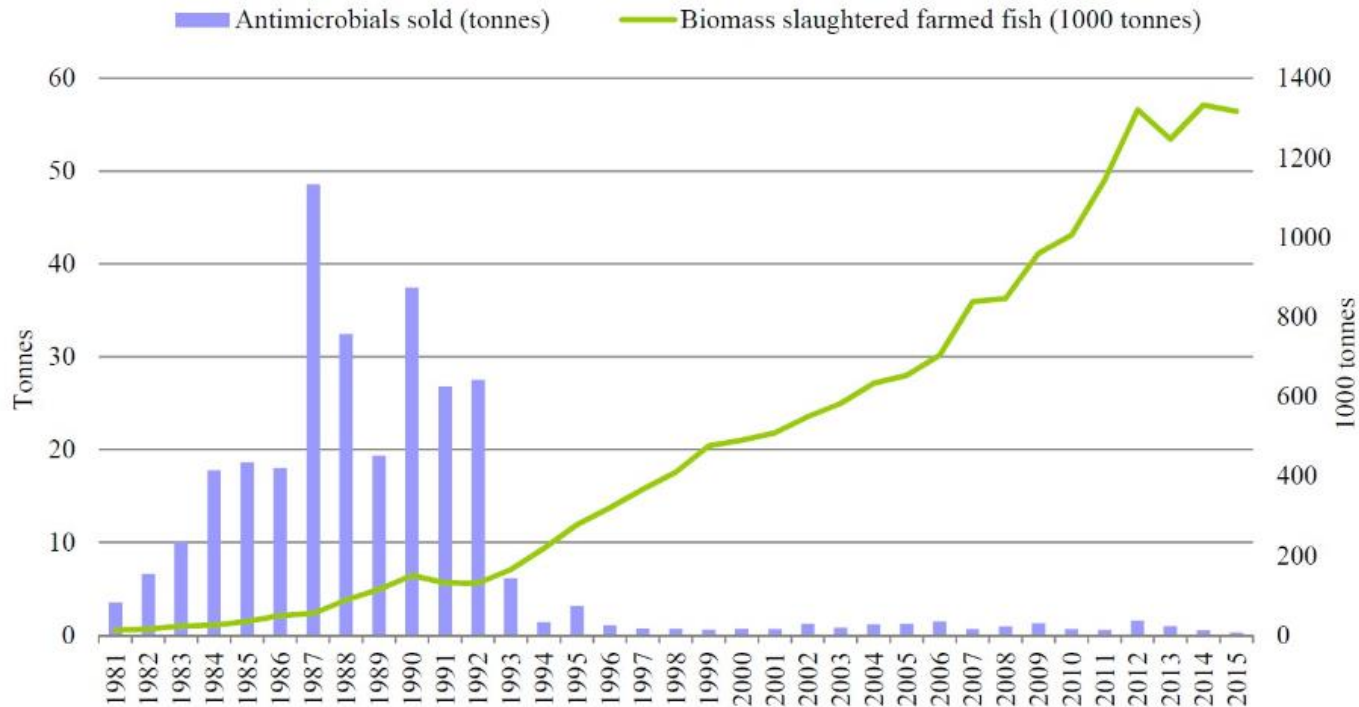

Fremtiden

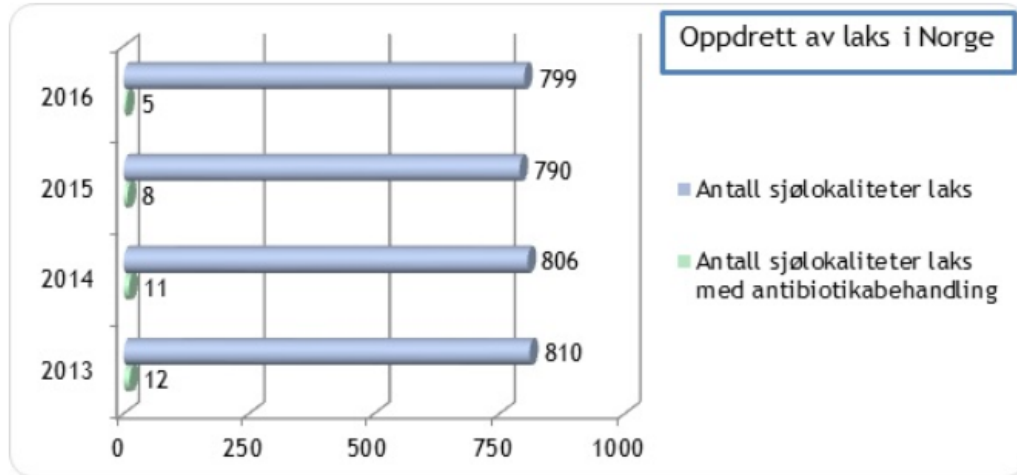
Kan vi klare å kopiere antibiotikahistorien når det gjelder strategisk bruk av lusemidler?

Figuren er hentet fra Veterinærinstituttets årlige rapport om forbruket av antibiotika i Norge. Den viser hvordan forholdet mellom mengde produsert laks og bruken av antibiotika i oppdrettsnæringen har utviklet seg siden 1981. Den grønne kurven viser mengden produsert fisk, mens de blå stolpene viser forbruket av antibiotika.

Av all antibiotika som brukes årlig i Norge, går bare 0,5 % til produksjon av laks

0,5 %
273 kilo

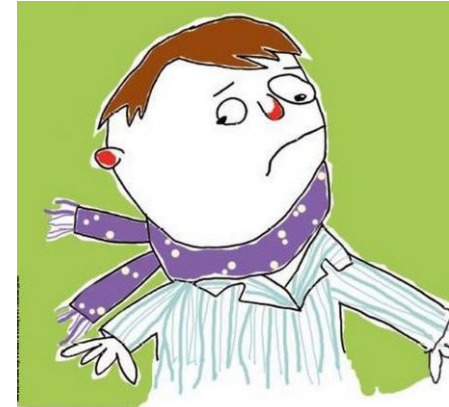
89,3 %
51 177 kilo

10,2 %
5850 kilo

Kilde: Veterinærinstituttet, NORM/NORM-VET 2015. Usage of Antimicrobial Agents and Occurrence of Antimicrobial Resistance in Norway.

God norsk holdning!
Både når det gjelder folk og
husdyr, inkl. laks

Antibiotika – bare når det trengs

Barn blir forkjølte, får halsbetennelse, øreverk
og feber. Gi god, lindrende omsorg noen dager.
Det går oftest over av seg selv.

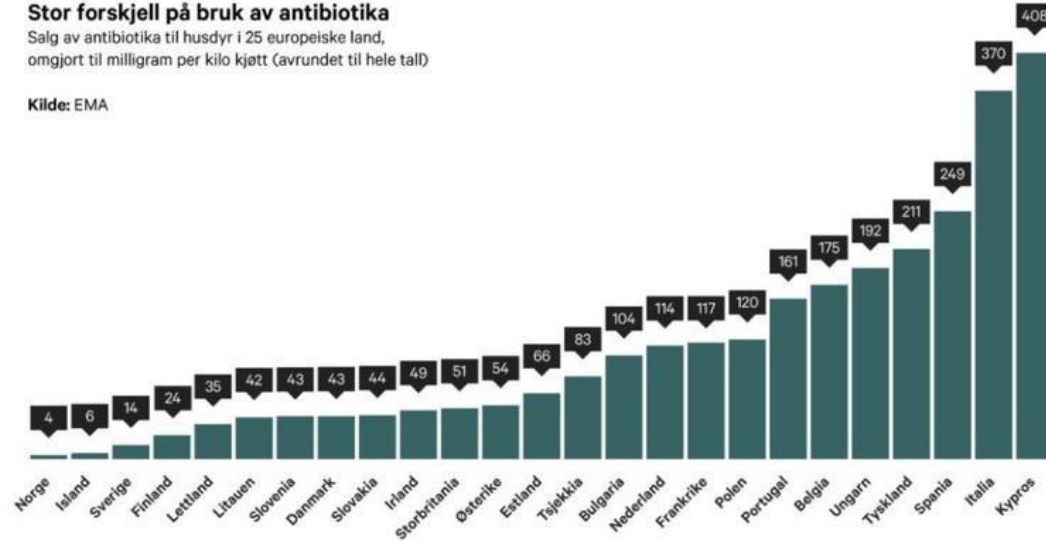

Forskjeller mellom land

Stor forskjell på bruk av antibiotika

Salg av antibiotika til husdyr i 25 europeiske land,
omgjort til milligram per kilo kjøtt (avrundet til hele tall)

Kilde: EMA

Vi bør ha samme holdning til legemidler mot lus som vi har til antibiotika – **siste utvei/bare når det trengs!** Må behandles som GULL for å unngå resistens

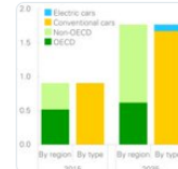
Uten sammenligning forøvrig, men klarer inderne overgang til elbil innen 2030 bør vi klare å få kontroll på lusa

Elon Musk ✓
@elonmusk

Følg

India commits to sell only electric cars by 2030. It is already the largest market for solar power.

India will sell only electric cars within the next 13 years
All cars sold in India will be electric by 2030 - good news for environmentalists, but bad news for the oil and gas industry.
weforum.org

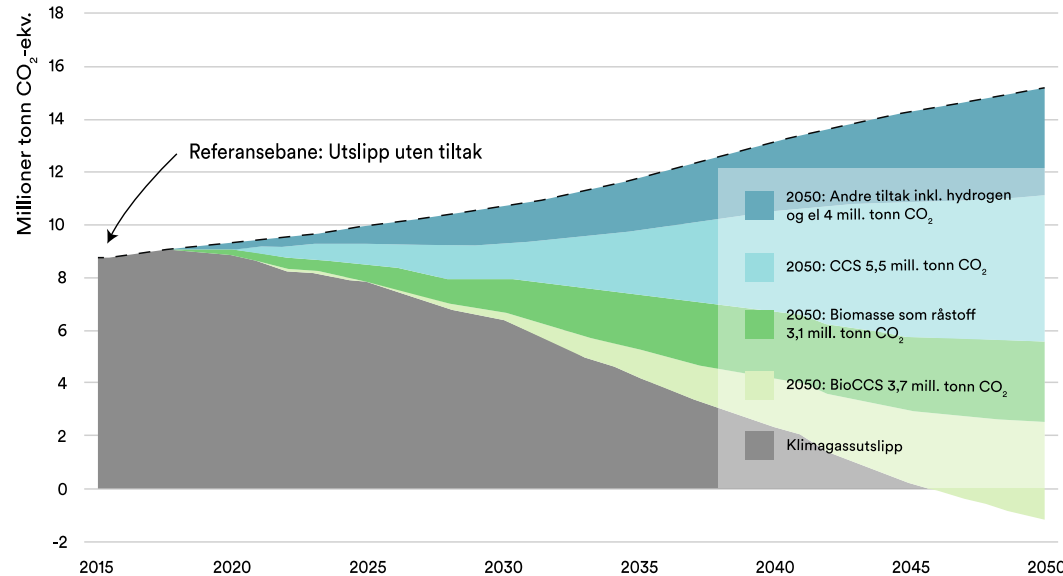
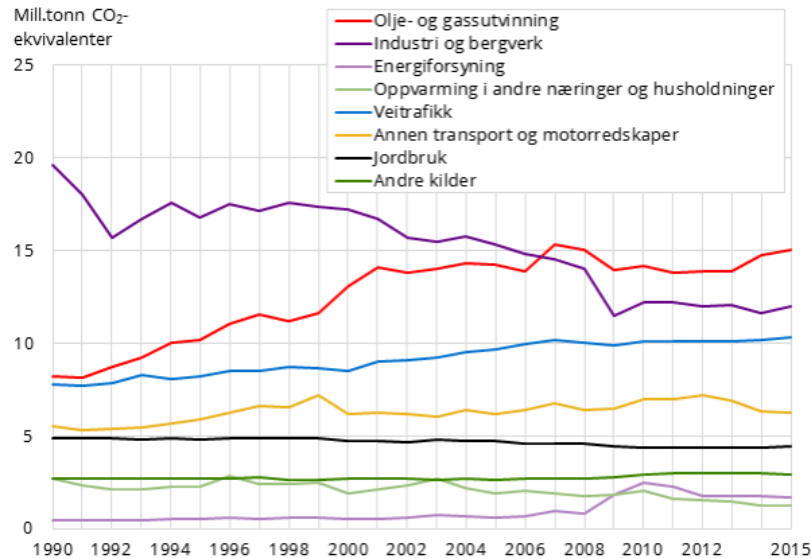
15.48 - 1. jun. 2017

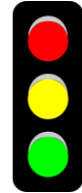
26 967 retweets 59 679 liker

2,0 K 27 K 60 K

Også annen norsk industri har satt seg tøffe mål. F.eks Prosessindustrien som må redusere CO2 utslipp

Det store bildet

- Kampen mot lusa handler også om aksept for fortsatt produksjon i åpne merder
- Næringen vil aldri få fred og heller ikke kunne vokse uten en effektiv og miljøvennlig løsning på luseproblemet
- Næringen må bli «**lusenøytral**». Dvs. at den ikke bidrar med lus som kan utgjøre en fare for villaksen

Foto: Fiskeridirektoratet

Foto: (Foto: Bent-Are Jensen)

Har solgt de avgjørende byggesteinene i laksenæringa ut av landet

Kjell Bjordal (Styreleder Nordlaks og tidl. CEO Ewos) er redd for at vi i Norge ikke lengre skal kunne utnytte vårt komparative fortrinn med produksjon i åpne merder
- Her spiller både kostnad og bærekraft inn

- I fjor gikk du ut og advarte mot kostnadsutviklingen i næringen, og flere har ytret det samme i ettertid. Hvordan er situasjonen i dag? Hva må endres?

- Situasjonen er verre. Uten lus, tror jeg det hadde vært mulig å produsere laksen for 25 kroner kiloen. Det betyr at lusa koster snart en milliard i måneden. Vi må ha en proaktiv løsning på lusa, ellers har vi gitt fra oss det siste konkurransefortrinnet vi har igjen: fordelene med å oppdrette laks i åpne merder i Golfstrømmen.

- Du er heller ikke noen tilhenger av landbasert lakseoppdrett?

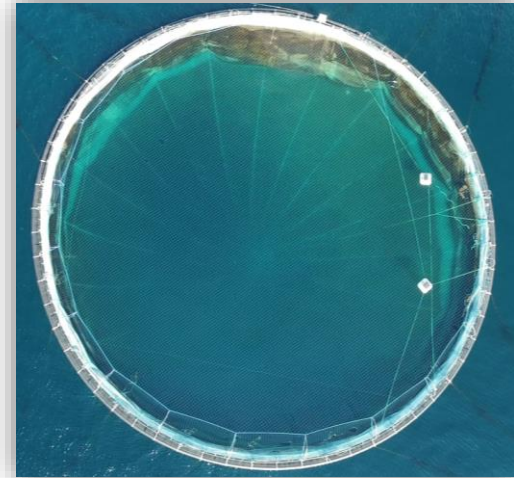
- Jeg sa på North Atlantic for snart 2 år siden at hvis kostnadsveksten fortsetter, vil det komme landbasert i stor skala. Som postsmolt i Norge og fullsykel i Asia og USA hvor de har 1-2 dollar kiloen i frakt-kostbeskyttelse. Og nå skjer det.

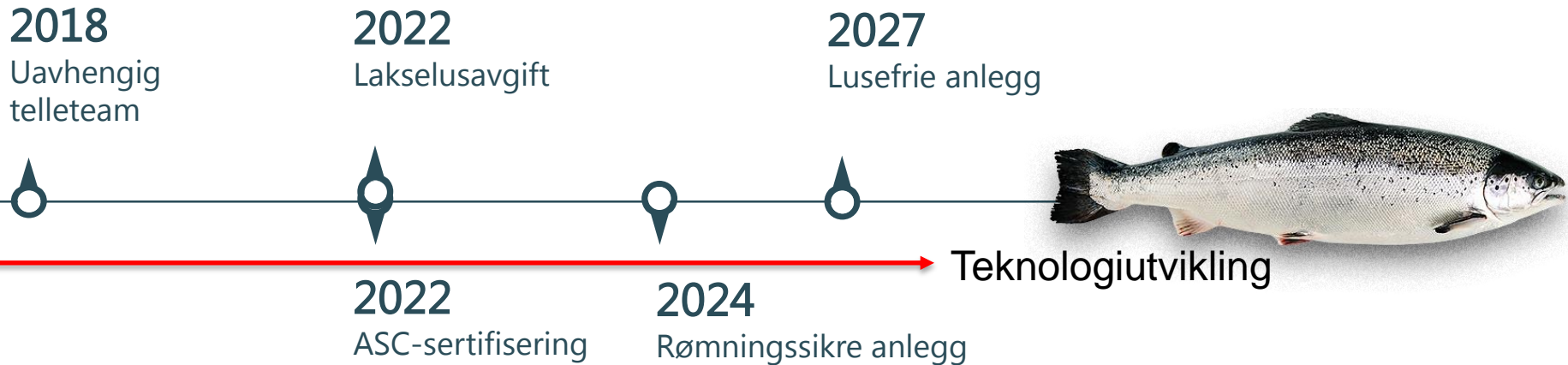
Aksept for fortsatt produksjon i åpne merder krever at næringen forplikter seg til en Nullvisjon

- 📍 Null lus
- 📍 Null rømming
- 📍 Null ressurser på avveie

Potensielt miljøskadelige lusemidler vil måtte samles opp/renses («nullutslipp»)

VEIKARTET

Oppsummering

- Et evt. nytt legemiddel mot lus må behandles som gull og kun benyttes når det virkelig trengs
- Ta lærdom av antibiotikahistorien. Ingen er bedre enn oppdrettsnæringen her!
- Uten kontroll på lusa blir det vanskelig å fortsette med produksjon i åpne merder
- Vi må bli «lusenøytrale». Dvs. at vi ikke bidrar med lus som kan utgjøre en fare for villaksen

Takk for meg!
